

Besked til Byraadene fra Ministeriet skulde tilstilles dem gennem Amtmændene. Dette Cirkulære vakte i sin Tid megen Overraskelse og blev modtaget med Protest fra Byraadene ved det første Købstadmøde i Aarhus. Man protesterede imod det, men da man 5 Aar senere holdt Købstadmøde i Horsens, blev det med stort Flertal vedtaget, at man ikke i den Henseende skulde fatte nogen Beslutning. Forholdene have vist, at det var en meget praktisk Foranstaltning, som der fra Købstædernes Side egentlig ikke kunde indvendes noget imod. For øvrigt have jo de nye Love, bl. a. Fattigloven, som dog ikke indførte noget nyt, men navnlig Alderdomsunderstøttelsesloven, givet Amtmanden en vis Tilsynsret med de Beslutninger, der fattes i Byraadene. Jeg kan ikke tænke mig, at der fra det Partis Side, som repræsenteres af det ærede Medlem fra Sorø (Poul Christensen), og heller ikke fra den Side, som repræsenteres af det ærede Medlem fra Helsingør (Christian Rasmussen), kan rejses nogen Indvending mod den Bestemmelse i Alderdomsunderstøttelsesloven, som giver Amtmanden Ret til at forhøje de Understøttelser, som Byraadet maatte have bevilget Ansøgerne. Derfor synes jeg, at det er en ganske naturlig Vej at gaa, naar vi skulle blive ved at opretholde den Tilsynspligt, som Staten ifølge Grundloven har, — og det skulle vi, ellers ere vi nødt til at forandre Grundloven, — at overføre denne Tilsynspligt fra Borgmesteren til Amtmanden.

Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) begyndte med at sige ret ubehagelige Ting om Borgmestrene. Det ærede Medlem er, som han selv siger, en Modstander af Bureaukratiet og nævnedes udtrykkeligt alle de Ulemper, der kunde følge af, at man til Byerne fik sendt Mænd, der ikke kendte Forholdene, ikke passede i Forholdene, og som man ikke kunde komme af med igen. Jeg vil da her sige, fordi jeg ikke fik sagt det før, at der har været mange Borgmestre, der have indlagt sig megen Ære paa det kommunale Omraade, og som med stor Iver og Kærlighed til Arbejdet have taget netop den kommunale Del af deres Gerning op. Det mener jeg bør siges her nu, da vi maaske staa overfor at skulle tage Afsked med Borgmestrene som Byraadsformænd. Naar det ærede Medlem alligevel kom til den Slutning, at man ikke burde opgive det bureaukratiske System, der klæbede ved de kongevalgte Borgmestre, saa staa den Slutning jo i en un-

derlig Modsætning til Begyndelsen. Og naar det ærede Medlem foreslog en Ordning, hvorved man i alt Fald i større Byer kunde skabe en Magistrat i Lighed med den, vi have her i København, saa vil jeg gerne henvise til, at hvis jeg forstod det ærede Medlem ret, var det, han ønskede, den gamle Ordning, man havde i de danske Købstæder inden Loven af 1862, altsaa en Magistrat og en Borgerrepræsentation, mellem hvilke to Institutioner der skulde opnaas Enighed, inden en Beslutning kunde blive til Virkelighed. Den nævnte Lov skyldtes navnlig I. A. Hansen, og den brød med dette Princip. Den bevarede vel paa en Maade Magistraten, men det bestemtes, at Magistraten og Borgerrepræsentationen skulde holde fælles Møder og under eet fatte fælles Beslutninger. I de mindre Byer bestod Magistraten kun af Borgmesteren, i de større tillige af Raadmænd. Ved Loven af 1868 gik man altsaa et Skridt videre, idet man indførte den Ordning, vi nu leve under. Hvis det ærede Medlem ønsker en Slags Magistrat under mere frisindede Former end dem, man havde før 1868, saa skaber netop Kommunalloven af 1868 en Mulighed derfor. Det ærede Medlem vil nemlig i denne Lovs §§ 3 og 4 finde, at det er tilladt Byraadene at vælge Raadmænd, som sammen med Borgmesteren — efter det nye Forslag altsaa sammen med Byraadsformanden — tage sig af den udøvende Myndighed.

Det ærede Medlem for Slagelse (H. Neergaard) anførte, at man under de nuværende Forhold næsten havde alt gratis, navnlig alt det juridiske. Ja, for saa vidt som det juridiske gør sig gældende under de Beslutninger, der træffes i de offentlige Byraadsmøder, men hvis Talen er om den juridiske Assistance, som kræves, hvor Udvalgene ønske noget gennemført, saa sidder Borgmesteren selvfølgelig ikke og skriver Skøder, det maa Byraadene ligesom private Folk betale for. Derfor har man nu Sekretærer, Borgmesteren er ikke Sekretær. I gamle Dage valgte Byraadet et Medlem af sin Midte til Sekretær, men det har man forladt. I de allerfleste Købstæder har man en Byraadssekretær og en Sekretær for Kasse- og Regnskabsudvalget, og jeg tænker, at man, naar man har gennemført dette Forslag og har faaet Byraadsformænd, formodentlig vil forene disse to Stillinger til een, hvorved man skaber en ordentlig Eksistens for en Mand, medens det nu er en Bibeskæftigelse for to. Endelig var det ærede Medlem fra